

Signet Bank AS

Paveiktais finanšu noziegumu novēršanas
un apkarošanas jomā banku līmenī

BANKAS PROFILS

Signet Bank AS ir boutique stila privātā banka, kas darbojas augstas pievienotās vērtības tirgus segmentā, fokusējoties uz turīgu klientu apkalpošanu. Bankas mērķa klienti ir turīgas personas, kuru ieguldāmie aktīvi pārsniedz 1 miljonu EUR. Bankā ir mazāk nekā 1000 klientu, un lielāko daļu ieņēmumu tā gūst no produktiem, kas ir saistīti ar turīgu ģimeņu kapitāla apkalpošanu. Banka tiecas nodrošināt kapitāla pārvaldīšanas risinājumus, kas atbilst vadošo pasaules privāto banku pakalpojumu sniedzējiem, cenšoties būt par šī segmenta līderi Baltijā. Bankas pašreizējā stratēģija tiek īstenota kopš 2013. gada, šajā laikā ir notikušas izmaiņas akcionāru struktūrā, veikta Bankas zīmola un vadības maiņa, veikta produktu līnijas pārveidošana.

Galvenie klientiem piedāvātie produkti ir privāto klientu ikdienas operāciju apkalpošana, kapitāla pārvaldīšanas risinājumi, tostarp portfeļu pārvaldība un ieguldījumu konsultācijas, premium līmeņa maksājumu kartes, noguldījumi, fiduciāro darījumu apkalpošana un darījumu konti, lombarda aizdevumi.

86% no klientu bāzes ir starptautiski klienti. 45% no klientiem ir privātie klienti, savukārt 55% ir SPV, kas pieder privātiem klientiem. Patlaban 22% no klientu bāzes ir čaulas kompānijas¹, kuru patiesā labuma guvēji ir Bankas privātie klienti. Banka paredz, ka nākamajos gados tās klienti pabeigs personīgo aktīvu īpašumtiesību struktūru migrāciju, lai pilnībā likvidētu struktūras, kas reģistrētas neausrpīdīgajās jurisdikcijās, tādējādi samazinot atbilstības jomas riskus.

Akcionāru struktūra

Signet Global Investors Limited	25,00%
SIA "Hansalink"	22,30%
Arkādijs Perelšteins	9,90%
SIA "Fin.lv"	8,79%
Leonīds Kaplans	6,79%
SIA "DMD Holding"	5,89%
Roberts Idelsons	4,91%
Igors Rapoportš*	4,71%
Tatjana Rapoportas*	4,71%
Natālija Petkeviča	3,50%
Solomans Rutenbergs	3,50%

*Kopējā kontrole ar līdzdalību pamatkapitālā 18,21%.

¹FKTK Klientu padzīlīnātās izpētes normatīvie noteikumi kredītiestādēm un licencētām maksājumu un elektroniskās naudas iestādēm 1.8. punktu čaulas kompānijas definīcija ir sekojoša:

1.8. čaulas kompānija - kompānija, kurai raksturīga viena vai vairākas šādas pazīmes:

1.8.1. nav pierādāma kompānijas saistība ar faktisku saimniecisko darbību un kompānijas darbība veido mazu vai neveido nekādu ekonomisko vērtību, un kredītiestādes rīcībā nav dokumentāras informācijas, kas pierāda pretējo;

1.8.2. kompānija nesagatavo un neiesniedz kompetentajām pārraudzības institūcijām gada finanšu pārskatus par savu darbību;

1.8.3. kompānijai nav fiziskas darbības vietas, bet tikai pasta kastīte vai saziņas adrese.

BIZNESA MODEĻA IZMAIŅAS, KAS VEIKTAS, LAI NODROŠINĀTU NILLTF ATBILSTĪBAS STANDARTU IEVĒROŠANU

(norāda ievērojamas, nozīmīgas un ar būtisku ietekmi)

Kopš 2013. gada Bankas uzņēmējdarbības modelis ir vērsts uz pakalpojumiem, kas saistīti ar kapitāla pārvaldību, un ieņēmumi no maksājumu apkalpošanas ir mazāki par 6% no kopējiem ieņēmumiem un 11% no komisijas ieņēmumiem. Banka veic aptuveni 250 maksājumus nedēļā (visās valūtās). Banka neplāno veikt izmaiņas biznesa modelī, mērķa klientu kritērijos un produktu klāstā. Banka turpinās koncentrēties uz ieņēmumiem no pakalpojumiem, kas ir vērsti uz klientu kapitāla apkalpošanu.

Bankas klienti - uzņēmumi, kas ir reģistrēti neaurspīdīgās jurisdikcijās, darbojas kā PLG aktīvu turētāji, holdingi vai ieguldījumu uzņēmumi un nav iesaistīti tirdzniecības darījumos. Ieņēmumi no klientu maksājumu apkalpošanas ir mazāk nekā 6% no kopējiem ieņēmumiem un 11% no komisijas ieņēmumiem. Tāpēc čaulas kompāniju apgrozījuma samazinājums neietekmē uzņēmējdarbības modeļa ilgtspējību.

KORPORATĪVĀ PĀRVALDĪBA

Banka ir ieviesusi grozījumus NILLTFN politikā un procedūru kopumā, lai izpildītu jaunās normatīvās prasības un rekomendācijas, ko sniedza ASV konsultanti *Exiger LLC* un *Lewis Baach Kaufmann Middlemiss*. Starp nozīmīgākajiem:

- Jaunas NILLTFN riska pārvaldīšanas stratēģijas (2017.-2020.) izstrāde (riska pārvaldīšanas principu noteikšana, riska apetīte, riska rādītāju noteikšana);
- Aktualizēta NILLTFN/Sankciju ievērošanas politika (pastiprināta uzmanība sankciju ievērošanai);
- Klientu riska skaitliskā novērtējuma sistēmas ieviešana;

Aktualizēta darbinieku NILLTFN apmācības procedūra (noteikta prasība, kas paredz ikgadēju visu darbinieku apmācību atbilstoši ieņemamajam amatam, ieskaitot atbildīgo valdes locekli, Risku un Atbilstības pārvaldes darbiniekus);

Paplašinātā PNP definīcija (tostarp PNP – Latvijas rezidenti).

Bankā tika pilnveidota Bankas NILLTFN/Sankciju ievērošanas politika. Bankā tiek īstenota automatizēta visu ieņakošo un izejošo maksājumu pārbaude pret sankciju sarakstiem (LV, ANO, ES, OFAC, H.M. Treasury) pirms to izpildes, lai nepieļautu tādu maksājumu izpildi, kas ir pretrunā ar noteiktajiem starptautiskajām un/vai nacionālajām sankcijām. Iespējamās atbilstības gadījumā darījums tiek automātiski apturēts, un tā izpilde tiek veikta tikai pēc atbilstības departamenta darbinieka veiktās pārbaudes.

Bankā tika pilnveidota maksājumu kvalitāte un tiek nodrošināts, ka maksājumi ir precīzi; ietver skaidru un detalizētu informāciju par tā ekonomisko mērķi un būtību; un atbilst klienta īstenotajai uzņēmējdarbībai / personiskās darbības būtībai.

Papildus atbildīgajam valdes loceklim NILLTFN jomā, Bankā 2016. gadā ir iecelts NILLTFN atbildīgais darbinieks. Atbilstības komitejas sanāksmes notiek vismaz vienu reizi mēnesī (atbilstības nodaļas NILLTFN mēneša riska pārskata izskatīšana). Ir noteikti ikmēneša ziņojumi valdei un ceturkšņa pārskati padomei. Ir norīkots iekšējais auditors ar NILLTFN kvalitātes nodrošināšanas funkciju.

Ir nozīmēts atbilstības speciālists ar tiešu sankciju pārbaudes funkciju, kuram ir vairāk nekā 10 gadu pieredze NILLTFN jomā.

IEKŠĒJĀ KONTROLE

Strukturālas izmaiņas iekšējās kontroles sistēmas organizācijā – 2016. gadā ir iecelts NILLTFN atbildīgais darbinieks.

Ieviesta klienta riska skaitliskā novērtējuma sistēma. Paaugstināts klientu izpētes / padziļinātas izpētes procesa rezultātu dokumentēšanas līmenis. PNP definīcijas plašāka izmantošana (t. sk. PNP - Latvijas rezidenta un plašāks PNP - Latvijas rezidenta ģimenes locekļu klāsts). Iegādāta Accuity Compliance Link - NILLTFN monitoringa sistēma, ko izmanto PNP noteikšanai klientu lokā. Klientu pret sankciju sarakstiem pārbaudē un ienākošo un izejošo maksājumu pārbaudei pret noteiktajām starptautiskajām sankcijām.

Darījumu attiecību nodibināšana ar potenciālajiem klientiem, kas reģistrēti necaurspīdīgās jurisdikcijās, tiek veikta tikai ar Atbilstības komitejas lēmumu. Jaunu klientu piesaistīšanai Banka neizmanto trešās personas.

DARBINIEKU APMĀCĪBAS

2016. gadā sadarbībā ar *Compliance Baltic SIA* visiem Bankas darbiniekiem, ņemot vērā darbinieka amata pienākumus, atbildību un pilnvarojuma līmeni, tika nodrošinātas atbilstošas apmācības.

Saskaņā ar Bankas personāla mācību un attīstības noteikumiem, apmācības NILLTFN jomā tiek organizētas vismaz reizi gadā visiem darbiniekiem, *ad hoc* apmācības pēc nozīmīgām izmaiņām un sākotnēja apmācība jaunajiem darbiniekiem. Banka glabā mācību materiālus, apmeklējumu uzskaiti un zināšanu pārbaudes rezultātus. Atbilstības departamenta darbinieki, atbildīgais padomes loceklis un iekšējie auditori vismaz reizi gadā apmeklē ārējās NILLTFN mācības / seminārus / konferences.

Valdes loceklis, kurš ir atbildīgs par NILLTFN un NILLTFN atbildīgais darbinieks gatavojas *CAMS* sertifikācijai (*Certified Anti-Money Laundering Specialist*).

NEATKARĪGĀS NILLTFN IEKŠĒJĀS KONTROLES SISTĒMAS PĀRBAUDES

2016. gada jūnijā *Exiger LLC* un *Lewis Baach Kaufmann* (ASV konsultanti) novērtēja Bankas NILLTFN programmu, salīdzinot to ar *BSA* un *USAPA* noteiktajām prasībām un to īstenošanas noteikumiem, OFAC, Federālo finanšu institūciju eksaminācijas padomes *BSA* / NILLTFN pārbaudes rokasgrāmatu ("*FFIEC* rokasgrāmata"), attiecīgajiem izpildes pasākumiem, Finanšu

darbības darba grupas sniegtajām vadlīnijām un nozares labāko praksi. Galīgais pārskata ziņojums tika saņemts 2017. gada februāra beigās un tajā tika iekļauti 24 nepieciešamie elementi (ieteikumi) par atbilstību *BSA / NILLTFN / OFAC* normatīvajiem aktiem.

Vairums ieteikumu bija saistīti ar Bankas iekšējo procedūru pilnveidošanu, kas tika ieviestas pirms galīgā pārskata ziņojuma saņemšanas. Pašlaik - 75% ieteikumu jau ir ieviesti. Banka turpina strādāt pie ieteikumiem, kas saistīti ar: kvalitātes nodrošināšanas programmu, uzņēmuma mēroga riska novērtējumu, monitoringa parametru uzglabāšanas datu bāzi. Visu ieteikumu ieviešanu plānots īstenot līdz 2017. gada beigām.

Bankas iekšējā audita plāni 2017. gada 4. ceturksnī veikt rekomendāciju ieviešanas pārbaudi. Banka arī plāno veikt neatkarīgu revīziju par ieteikumu ieviešanas izpildi 2017. gada 4. ceturksnī / 2018. gada 1. ceturksnī.

ASV konsultanti novērtēja, ka bankas iekšējam revidentam ir liela pieredze grāmatvedības uzņēmumā "Big 4", ieskaitot būtisku pieredzi NILLTFN jomā. Iekšējais audits veic Bankas NILLTFN programmas revīziju vismaz reizi gadā. Visi revidenti ir saņēmuši iekšējās un ārējās apmācības un nepārtraukti pilnveido savas zināšanas NILLTFN jomā.

Saskaņā ar FKTK prasībām Bankai ik pēc 18 mēnešiem jāveic neatkarīga NILLTFN sistēmas atbilstības pārbaude. Kā aprakstīts iepriekš, Banka plāno veikt neatkarīgu revīziju par ieteikumu ieviešanu 2017. gada 4. ceturksnī / 2018. gada 1. ceturksnī.

AUTOMATIZĒTAS (IT) SISTĒMAS UN RĪKI

Forpost/Forbis – automatizētā bankas sistēma.

Bankas iekšējā monitoringa sistēma (ietver 27 monitoringa pazīmes).

Forpost / Forbis modulis "SUSPECT". Saraksti tiek automātiski augšupielādēti katru dienu. Datu pārbaude tiek veikta tiešsaistē 24 stundas diennaktī. Ir pabeigta pāreja uz *Accuity Compliance Link* - NILLTFN monitoringa sistēma, ko izmanto PNP noteikšanai klientu lokā, Klientu pret sankciju sarakstiem pārbaudē un ienākošo un izejošo maksājumu pārbaudei pret noteiktajām starptautiskajām sankcijām.

Dow Jones riska un atbilstības datu bāze / *Dow Jones Inc.*; *SPARK / Interfax; Lursoft / SIA Lursoft IT.*

KLIENTU UN BIZNESA VIRZIENU RISKU MAZINĀŠANA

Sākot ar 2016. gadu Banka ir noteikusi, ka tā savā darbībā samazinās klientu skaitu, kas reģistrēti necaurspīdīgās jurisdikcijās. Bankā tika noteikts, ka darījuma attiecības ar Klientiem, kas reģistrēti necaurspīdīgās jurisdikcijās, var tikt nodibinātas tikai ar Atbilstības komitejas lēmumu.

Salīdzinoši ar iepriekšējo periodu, klientu skaits no necaurspīdīgām jurisdikcijām ir samazinājies par 12%.

Šobrīd Bankā ir 135 SPV konti, kas ir reģistrēti necaurspīdīgās jurisdikcijās.

Esošie klienti, kas izmanto necaurspīdīgajās jurisdikcijās reģistrētus SPV (Britu Virdžīnu salas, Panama u.c.), maina personīgo aktīvu īpašumtiesību struktūras, lai tās būtu pārredzamās jurisdikcijās. Banka paredz, ka necaurspīdīgajās jurisdikcijās reģistrēto klientu skaits līdz 2017. gada beigām nepārsniegs 15% no kopējās klientu bāzes (sākotnēji 22%).

16 klienti (8 vietējie un 8 starptautiskie klienti) (2,6% no kopējā klientu skaita) atbilst PNP kritērijiem. Klientu, kas atbilst PNP statusam, skaits Bankā būtiski nemainās.

Iepriekšējos periodos darījumu attiecību pārtraukšanas iemesls ar klientu galvenokārt ir bijis saistīts ar klienta reģistrāciju necaurspīdīgā jurisdikcijā.

Banka savā darbībā turpinās īstenot 2013. gadā apstiprināto stratēģiju - Bankas mērķa tirgus ir veiksmīgu un turīgu cilvēku loks, kuri dzīvo Krievijā, Latvijā un citās NVS un Eiropas Savienības valstīs. Personas, kurām pieder brīvs kapitāls vairāk nekā 1 miljons EUR apmērā, un kuri vēlas izmantot Bankas pakalpojumus savu personīgo operāciju un kapitāla apkalpošanai, kā arī piederošo starptautisko sabiedrību apkalpošanai.

Izmaiņas klientu aktīvu strukturēšanā (piemēram, virzība no īstermiņa aktīviem uz garāka termiņa aktīviem, virzība no transakcijām uz ilgāka termiņa aktīvu izvietojumu pārvaldībā) netiek plānota, jo uzņēmējdarbības modelis, noteiktie mērķa klienti un produktu klāsts kopš 2013. gada ir bijis stabils.